

21.12.2016

Julkinen - Public

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi
eeva.linkama@lvm.fi

LVM/2009/03/2016

Saaristoliikennettä koskevat asetustalonnokset

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Posti Group Oyj:ltä lausuntoa saaristoliikennettä koskevista asetustalonnoksista. Posti Group Oyj (jäljempänä Posti) lausuu asiasta seuraavaa.

Posti toteaa, että saariston yhteysalusliikenne on sille merkityksellistä postilain mukaisen yleispalveluvollisuuden toteuttamisen kannalta. Posti Oy:lle on Viestintäviraston päätöksellä asetettu velvollisuus tarjota kirjelmähetysten yleispalvelua koko maassa. Postilain mukaan yleispalveluun kuuluvat kirjelmähetykset on keräiltävä ja jaettava vähintään kerran päivässä viitenä arkipäivänä viikossa, arkipäiviä lukuun ottamatta. Tästä keräily- ja jakelutiheydestä voidaan poiketa, kun kyseessä on vaikeakulkuisella saaristo- tai erämaa-alueella sijaitseva talous, joka ei sijaitse ympärivuotisesti liikennöitävän tien varrella mukaan lukien maantielautojen ja vähintään viitenä päivänä viikossa kulkevien yhteysalusien avulla liikennöitävät reitit.

Nykyinen postilain säännös on osoittautunut Postille kestävämmäksi, sillä korkein hallinto-oikeus on 8.4.2016 tulkinnut tätä velvoitetta niin, että yleispalvelulähetykset on jaettava viitenä arkipäivänä viikossa saaristoalueille siinäkin tapauksessa, että se ei olisi käytännössä mahdollista hyödyntäen yhteysalusia. Päätöksen seurauksena Posti on joutunut järjestämään viisipäiväisen jakelun Turun saaristossa myös niihin saariin, joihin ei ole päivittäistä aikataulutettua yhteysalusliikennettä.

Tällä hetkellä Posti joutuu ostamaan lisäkuljetukset yhteysalusilta näihin saariin. Järjestelystä aiheutuu Postille merkittävät lisäkustannukset, yhtä kirjettä tai postikorttia kohden jakelukustannus voi olla jopa 200-500 euroa. Järjestely ei ole Postin mielestä kansantaloudellisesti kestävällä pohjalla.

Lisäkustannukset tulevat Postin maksettavaksi, koska Varsinais-Suomen ELY-keskus on päättänyt, että yhteysaluset eivät voi kuljettaa postia, ellei aluksella ole matkustajia tai rahtilähetystyksiä. Posti pitää ELY-keskuksen linjausta Postia syrjivänä, koska muiden kuljetusyriyten eli Postin kilpailijoiden lähetykset kuljetetaan yhteysalusilla ilmaiseksi. Virallista taksaa maksuille ei ole, kun muille toimijoille palvelut ovat ilmaisia. On kestävämpää, että Posti joutuu ainoana logistiikkapalvelujen tarjoajana maksamaan yhteysalusille kuljetuksesta saariin markkinahintaa, kun muut rahtiyhtiöt saavat kuljettaa rahtinsa ilmaiseksi eli valtion kustannuksella. Kuitenkin kirjeiden ja rahdin jakelu ovat Suomessa täysin markkinaehtoisena ja vapaana

21.12.2016

Julkinen - Public

kilpailun piirissä. Tilanne asettaa Postin perusteetta kilpailijoitaan heikompaan tilanteeseen.

Posti katsoo, että yhteysalusten käyttäjien tasapuolinen kohtelu toteutuisi palauttamalla palvelumaksut, joita aikoinaan perittiin kaikilta käyttäjiltä. Tämä olisi myös valtiontaloudellisesti perusteltua. Maksujen tulee olla kohtuullisia, yhtäläisiä ja tasapuolisia kaikille käyttäjille.

Lausunnolla olevassa muistiossa saariston liikenne- ja kuljetuspalvelujen kohtuullisista maksuista asiaa käsitellään lähinnä matkustajaliikenteen kannalta. Muistiossa on todettu, että valtion suoraan hankkimat yhteysalusliikenteen palvelut ovat käyttäjille tällä hetkellä maksuttomia. Kuten Posti on edellä kertonut, tämä ei täysin pidä paikkaansa. Nykyisen yhteysalusliikenteen järjestämisessä käytettyjen toimintamallien vaikutusta laissa säännellyn postinjakelun hoitamiseen ei valitettavasti ole käsitelty muistiossa lainkaan.

Posti pitää välttämättömänä, että myös yhteysaluksilla tapahtuvan tavarankuljetuksen maksuja koskeva, edellä tässä lausunnossa kuvattu epäkohta arvioidaan ja ratkaistaan samanaikaisesti, kun saariston liikenne- ja kuljetuspalvelujen kohtuullisista maksuista säädetään. Lausunnolla oleva valtioneuvoston asetus ja sen maksutaulukko ei ehdotetussa muodossaan ole riittävä. Posti esittääkin, että ministeriö selvittäisi vielä tarkemmin postinjakelun kaltaisen säännöllistä kulkemista saaristossa edellyttävän toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia hinnoitteluvaihtoehtoja, mukaan lukien muut kuin kertamaksuihin perustuvat mallit.

Kunnioitavasti,

Posti Group Oyj
Lakiasiat

Päivi Rokkanen
Senior Legal Counsel